

OKÉNKO

D O F A R N O S T I

V Y D Á V Á F A R N O S T S V . V Á C L A V A V L E T O H R A D Ě

Ročník XXVII.

Únor 2018

číslo 2

Životopis vesnické ženské

Těžce oddychujíc
nosí na břiše džbery.

Těžce oddychujíc
nosí na zádech pytle.

Těžce oddychujíc
vytahuje ze studny vědra

Těžce oddychujíc
rodí plody mužovy touhy.

Těžce oddychujíc
umírá.

Anna Swirszczynska

Úvodem

Výsledkem prezidentských voleb nejsem překvapen. V rozpoznávání dobra a zla, spravedlnosti a nespravedlnosti nejsme chytřejší než naši předkové po válce. („Katolická Morava“ opět volila „vlevo“, nejen v r. 1946, 1948, před 5 roky, i teď.) Jak by mohla krátká volební kampaň Prof. Drahoše převážít letitou populistickou masáž M. Z.? O dlouhodobém vlivu Ruska na naši zem víme své. O ovlivnění našich voleb Putinem možná jednou promluví historici. K nápravě je třeba dlouhodobé práce, ale ne vždy po ujetém vlaku jede ještě vlak další. Slušné politické strany by se měly spojit. Dají jejich politici přednost demokracii nebo bude opět každý usilovat o vlastní pozici? Příští prezidentské volby mohou přijít brzy. Jakého kandidáta navrhne Zemanova parta? Podpoří proti němu ostatní slušní kandidáti toho neúspěšnějšího, nebo se jen opíjejí počtem svých příznivců? Neměla by největší naděje na úspěch žena? Co paní Světlana Witovská? Máte jiný nápad?

Církev opět nedává společnosti nejlepší příklad, proti Františkovi a jeho úsilí sloužit lidem stojí příliš hodnostářů a nemálo řadových katolíků.

Nejsme poražení, hlásíme se do práce - „Je-li Bůh s námi, kdo proti nám?“ Ale Bůh za nás nebude dělat to, co máme vykonat my. Neskleňme hlavu jako krátce po „Palachovi“ nebo po nezvolení K. Schwarzenberga. /v

PATRONKA KONVERTITŮ

Moje prateta (nar. 1864) si ráda představovala Pannu Marii, a na se klaní Ježíškovi spícímu v postýlce a uctívá ho i kadidlem. Slavný malíř Quido Reni (1575-1642) si zase Marii představoval, jak vyplácí svého neposlušného synka na holou; namaloval to a mnozí se nad tím dodnes pohoršují. Kdo z těchto dvou se nejvíce přiblížil pravdě? Asi Quido Reni. Na Hromnice jsme slyšeli, že se Josef a Marie divili, co se o jejich dítěti ve chrámě došlechli. Židé čekali Mesiáše-člověka Bohem poslaného a zatím přišel Bůh sám... Dlouho to trvalo, než to Josef i Maria začali chápat. Mnohým lidem to nedošlo dodnes, i když by to třeba rádi chtěli pochopit a přijmout. Masaryk i Čapek např. vyznávali Ježíše coby učitele, ale ne jako Krista - Pomazaného - Krále.

I zde, u nás na Hrádecku, se o tom vedly debaty za časů Václava Havla. To je onen pověstný Rubikon, jehož je třeba odvážně přejít i přijmout člověka Ježíše jako Absolutního. Tam teprve začíná křesťanská víra. Kristus - to není příjmení Ježíšovo. To je jeho titul, funkce, služba. Bůh sloužící lidem!

Nevíme, jak dlouho trvala konverze Matky Kristovy. Ona je patronkou konvertitů! Je jich více, nežli se zdá ...

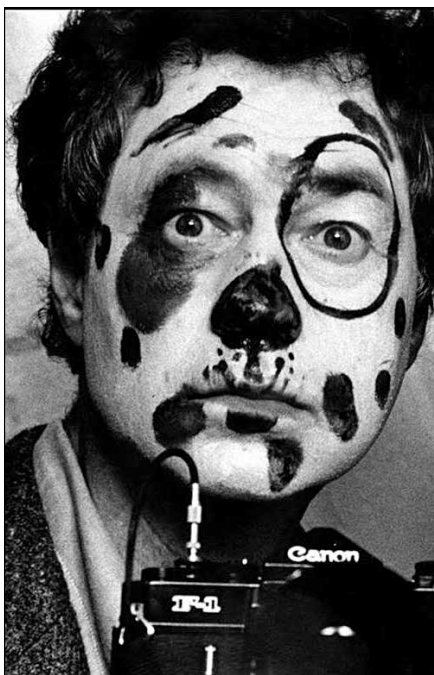
Jan Rybář

Charlottě rostou čtyři zoubky a naučila se říkat „ne!“ Já jsem se také naučil říkat ne! Ale musela se kvůli tomu vést světová válka. Křesťan, poněvadž je povolán ke svobodě (srov. Gal 5,13), je člověkem, který řekl ano Kristu, a proto se učí říkat ne na mnoho dalších, byť svůdných věcí. Svoboda se obvykle chápe jako možnost říci ano všemu, co se nám líbí. Ve skutečnosti je ale svoboda především schopností říci ne všemu, co je v rozporu s naším svědomím.

Giovannino Guareschi: Tajný deník

Neptej se, co můžeš udělat tvá zem pro tebe. Ptej se, co ty můžeš udělat pro svoji zem.

J. F. Kennedy

OBVIŇUJI!

Ludwik Wiśniewski OP

Před několika měsíci jsem napsal téměř stovce polských biskupů dopis, ve kterém jsem se pokoušel definovat bezprostřední úkoly stojící před polskou církví (*text dopisu byl otištěn v Tygodniku Powszechnem 22/2017*). Napsal jsem ho v přesvědčení, že je to už můj poslední příspěvek na téma situace v polské církvi. Mezitím jsem ale pochopil, že se drama jen prohlubuje.

Přímo před našima očima umírá v Polsku křesťanství. A není to důsledek liberální propagandy, zásahů zednářských kruhů nebo mezinárodního spiknutí. Křesťanství vyvracíme my sami, duchovní a nejhorlivější členové církve, vlastníma rukama a na vlastní přání. Stále více lidí se přestává identifikovat s církví. Statistický institut katolické církve naposledy zaznamenal nejvyšší propad účastníků bohoslužeb za poslední roky. V roce 2016 tento počet propadl ve srovnání s rokem 2015 o víc než 3 % a představuje 36,7 % - nejméně v celých poválečných dějinách Polska. Co se stalo? Uvedli jsme do svého náboženství prvek, který je rozbíjí - nepřátelství. Jsme jím nejen nakaženi, ale přivykli jsme mu: stalo se do určité míry dokonce našim poznávacím znamením. A kde je nepřátelství, tam zavládne mezi lidmi nenávisť - nepřítel je přece třeba zničit. Je tedy možné na něho plivat, zesměšňovat ho, dupat po něm, je možné ho bezdůvodně obviňovat ze špatnosti, a dokonce zločinu, a zároveň se odvolávat na evangelium, tvářit se jako obránce křesťanských hodnot a církve, konat poutě na Jasnou Horu, spínat svatě ruce k modlitbě a ukazovat v médiích rozmodlenou tvář. A přece to už není křesťanství, ale jeho parodie.

Antikatecheze o uprchlících

Ilustrací toho, jak silně nepřátelství prosákló do našeho myšlení, je vztah k uprchlíkům a migrantům. Ještě před deseti lety bylo 70 % Poláků přesvědčeno, že i my, jelikož jsme sami byli utečenci a v jiných zemích nás přijímali s pochopením, máme povinnost ukázat pohostinnost utíkajícím před hrůzami války. Dnes je všechno obráceně: 63 % Poláků je proti přijímání uprchlíků. To je hmatatelný důsledek agresivní antikatecheze, kterou vedou politici podporovaní bohužel mnoha duchovními.

Nikdo netvrdí, že přijímání uprchlíků, zvláště pokud patří k jiné kultuře nebo náboženství, je jednoduché. Ale každý člověk, kterému bylo ublíženo a je zraněný, tedy i utečenec, má - jak připomíná papež František - „tvář Krista“. Zastánci uzavření hranic před cizáky hlásají, že brání křesťanskou civilizaci, náboženskou kulturu, ba dokonce evangelium samého Krista. „Člověk je cestou církve,“ učil náš svatý papež. Máme sloužit člověku. Každému. Podání ruky druhému, zvláště cizinci,

je tou nejlepší obranou Krista a církve.

Ani se nechce věřit tomu, jak moc se nepřátelství uhnízdló v hlavách polských katolíků. Před několika dny mi jeden známý, zasloužilý kněz, řekl: „Naštěstí naše vláda nevpustí ty divochy do Polska... To nejsou lidé, ale DIVOŠI...“

Vládcové dnešního Polska se obrací k nejménějším koutům polské duše. Podařilo se jim „slepit obludu“ a vystrašit jí právě dvě třetiny Poláků, protože dobře vědí, že jim to může přinést vítězství ve volbách. Utečenci z Afriky a Blízkého východu - jak se vtlouká

lidem do hlav - nejsou oběti násilí a lidé volající o pomoc, ale jen cyničtí mohamedáni, kteří budou ničit katolický národ a znásilňovat polské ženy.

Samozřejmě, Biskupská konference navrhla zřízení „humanitárních koridorů“. Takové koridory existují i v jiných zemích, nezatěžují státní rozpočet a umožňují léčení pacientů v kritickém stavu, kteří nemohou spoléhat na pomoc v Sýrii. Ale naše vláda, složená z ministrů, kteří usedají v prvních řadách varšavské katedrály na měsíčních připomínkách smolenské katastrofy [letecké neštěstí, při kterém vedle mnoha dalších zemřel prezident Lech Kaczyński, pozn. překl.], odmítla tyto nabídky s tím - pokud jsem dobře rozuměl -, že jde o bezpečnostní riziko pro naši zemi. Větší pokrytectví si snad ani nelze představit. Je třeba z plných plic zvolat: Polská politika vůči utečencům je hanebná! „Na hranicích Evropy, před očima civilizovaného světa hynou bezbranní lidé,“ prohlásil kardinál Kazimierz Nycz a my, aniž bychom jim podali ruku, škrtnáme evangelium. Bratrské země z našeho evropského společenství, např. Řecko a Itálie, se potýkají s problémy migrantů, které k sobě přece nezvalí, a Polsko boří solidaritu s nimi a čím dál víc se izoluje.

V takové situaci má každý krok význam, jako třeba návrh Janiny Ochojské [významná polská humanitární pracovnice, astronomka, pozn. překl.], který podpořili primas a předsteda episkopátu, aby 14. ledna - ve světový den migrantů - sloužili kněží mši za utečence. Mnoho věřících, kteří mají starost o církev, touží po tom, aby naši kněží dokázali vládčům, že sice uznávají právo demokraticky zvolených představitelů státu, aby vedli

vnitřní a vnější politiku, ale zároveň jsou jakožto pastýři církve zavázáni k tomu, aby „posuzovali z hlediska mravního i ty věci, které patří do oblasti politiky... (Gaudium et spes, 76). Proto pastýři polské církve s celou odpovědností svědčí o tom, že postoj vlády k utečencům je neevangelijní a nekřesťanský. V souvislosti s tím prosím, aby vláda země neospravedlňovala svou politiku starostí o dobro křesťanského náboženství a katolické církve. Biskupové totiž soudí, že taková „starost“ církvi neslouží, ale spíše ji ničí.

Obecně se má za to, že za peklo, které se v Polsku rozpoutalo, zodpovídá jeden člověk. Také jsem si to do určité chvíle myslel. Ale když v Sejmu padala hanebná slova o „zrádných tlamách“ a „kanáličích“ [vystoupení Jarosława Kaczyńského v říjnu 2017, pozn. překl.] a poslanci vládní strany, místo aby se propadli hanbou, odměňovali tyto výrazy ovacemi ve stoje, pochopil jsem, že jsou to oni - stojící a provolávající slávu -, kdo je skutečně zodpovědný za to, co se dnes děje.

Ještě ne tak dávno bylo Polsko uznávaným lídrem změn po pádu komunismu, ale teď se stalo „nemocným člověkem Evropy“. Copak to nevidíte, poslanci a senátoři? Mnoho vážených autorit vás obviňuje z toho, že ničíte Polsko - já vás místo toho, s velkými rozpaky, ale s plnou rozhodností obviňuji z ničení křesťanství, a proto prosím, abyste přestali hlásat, že jste obránci církve.

Jed z rádia

Protivníci přijímání uprchlíků by neměli takový velký úspěch, kdyby do náboženského života Poláků po léta neprosakovalo nepřátelství. Významní psychologové tvrdí, že nejlepším, ačkoli opovrženímhodným způsobem, jak semknout skupinu lidí, je vytvořit vnější nepřátele a neustále jimi strašit. Mistrem světa v této kategorii je otec Tadeusz Rydzik [redemptorista, byznysmen, hlava velkého mediálního koncernu zahrnujícího rádio, televizi, noviny a vysokou školu mediálních studií, pozn. překl.]. V jeho vystoupeních se neustále opakuje to samé: jsme pronásledováni, chtějí nás zničit, protože milujeme Polsko a církev, bez ustání nás napadají... Naši kritici „přetékají nenávisť k Polákům, Polsku, církvi, Rádiu Maryja“ - tvrdí otec ředitel. Copak nejsou v Rádiu Maryja, Televizi Trwam, Naszym Dzienniku modlitby? Jsou. Copak tam nejsou skvělé přednášky a dobré texty? Jsou. Tak proč nás Wiśniewski a jemu podobní pořád napadají? Protože modlitby jsou prokládané útoky na lidi, a to už není křesťanství.

Obsese nepřáteli a agresivní chování jsou specifickými rysy sekt. Prof. Norman Davies (oceňujeme jeho schopnost nahlížet na polské dějiny bez emocí a vidět v nich to, co domácí historikové nepostřehli) nedávno prohlásil: „Polští věřící polykají v kostelech jed.“ Tento dojem je možné vztáhnout i na média

otce ředitele Rydzyka. Pisatel těchto řádek se jistý čas snažil s Rádiem Maryja modlit různě, ale delší čas to nešlo: hned po závěrečném „amen“ se pan Michalkiewicz (Stanisław Michalkiewicz, právník, publicista, vyučující na Rydzykově vysoké škole, pozn. překl.) nebo jiný „nadšený vlastenec“ pouštěl do politických protivníků a jeho hlavním nepřitelem byla vždy předchozí vládnoucí skupina, která „Polsko vydrancovala, poškodila a prodala Berlín“.

Nedávno se v Toruni odehrála další velká slavnost Rádía Maryja. Hlavní celebrant, biskup Wiesław Mering, jemuž asistovalo několik desítek dalších hierarchů, v přítomnosti nejméně rozmodlených ministrů a poslanců (Macierewicz, Ziobro, Szyszko, Błaszczak, Piotrowicz, Czarnecki) nejdříve „kanonizoval“ otce Rydzyka a následně odkázal na jeho památné zásluhy („Děkujeme za probouzení lásky k vlasti, za obtížné umění vyučování služby této otčině, za pravdivé představování jejich dějin“ a také na to, že „Rádío Maryja neochvějně odhalovalo všechnu faleš spojenou se smolenskou tragédií a budilo v té věci svědomí Poláků“). Slavnost okrášlily také dopisy od prezidenta, tehdejší premiérky, a především předsedy PiSu Jarosława Kaczyńského, ačkoli ten před několika lety prohlašoval, že otec Rydzyk slouží zájmům Ruska. Nyní psal: „Prozířetelnost postavila na cestu našeho života otce Tadeusze Rydzyka.“

To je tedy také třeba prohlásit pevným hlasem: Rádío Maryja, Televize Trwam i Nasz Dziennik rozšiřují po léta jed, který nazývají evangelizace. Tento jed je tím jedovatějším, že jeho šíření podporuje mnoho biskupů. Jen bolestně postrádaný biskup Józef Życiński (zemřel 2011, pozn. překl.) měl odvahu veřejně prohlásit, že tato díla mají daleko ke křesťanství a vyhánějí lidi z církve. Jsem přesvědčený, že mnoho biskupů sdílí stanovisko biskupa Życińského, ale mlčí. Nemlčí ale ti biskupové, kteří jezdí do Toruně a vychvalují „velkého evangelizátora národa“, a také ti, kteří posílají do redakce Naszego Dziennika sváteční přání, která legitimizují počínání otce Rydzyka.

Rozhodl jsem se napsat tato slova poté, co jsem viděl smutek, bolest a dokonce chuť vystoupit z církve u mnoha krásných lidí, pro které naše společenství přestalo být ponořené v lásce a pravdě. Kdyby biskupové viděli, jak mnoho je takových lidí a jak těžké je pro ně setrvat v církvi... Drazí biskupové, to vy jste odpovědní za polskou církev a za hlásání nepokřiveného evangelia. Pokud budete dále pasivní, kostely osiří. Davy věřících mají za to, že se téměř nedá vrátit katolický charakter médiím, jejichž tvůrcem je otec Rydzyk. Z toho pochopíte, že taková média nemají právo považovat se za „katolická“. A že toruňské rádío nemá nosit jméno „Maryja“, když obsahuje programy ubližující evangeliu, a tím i samotné Matce Boží. Ano, obviňuji Rádío Maryja, Televizi Trwam i Nasz Dziennik z toho, že ničí křesťanství i církev v Polsku.

Každoměsíční profanace

Když jsem se rozhodl spustit alarm ve věci odkřesťanstění Polska, nemohu opomenout lekci, kterou dostáváme už sedm let na Krakovském předměstí ve Varšavě [hlavní třída v centru města, pozn. překl.]. Jde samozřejmě o měsíční připomínky smolenské tragédie.

Přejdu to, co se děje ve varšavské katedrále: kdysi jsem citoval pohoršlivá slova, která tam pronášeli kazatelé, a stále se divím, že tato setkání, napůl náboženská, napůl politická, stále pokračují. Proto chci obrátit pozornost na věci, které se odehrávají po odchodu z katedrály. Vyráží průvod. V čele je nesen kříž. Lidé se modlí růženec. Na transparentech čteme, že smolenská tragédie byla plánovaným zločinem, že to byl „atentát“. Ukazuje se obraz Tuska s Putinem a nápisem „Podařilo se“.

Poté, co průvod přijde k prezidentskému paláci a složí květiny, nastupuje vrcholný okamžik: promluva předsedy PiSu - vždy traktující politické protivníky jako zrádce, vždy nasáklá a hnusající nenávistí: „Chtějí zabít naši paměť, protože se jí bojí. Na vině je vláda Donalda Tuska. Oni dělali vše, aby paměť zahynula.“ „Antoni [myšlen Antoni Macierewicz, donedávna ministr obrany, fanatický spoluvůrce smolenského kultu, pozn. překl.] svým sdružením způsobil zázrak“ (šesté výročí). „Poláci byli neustále klamáni, neustále jsme byli my, Poláci, klamáni“, „Ještě neproběhl pohřeb prezidenta a jeho manželky, a už začaly útoky (...) rozhybala se mašinerie hanobení, zaútočilo se na kříž (...) podupány byly všechny základní zásady naší evropské kultury. Došlo k opravdové explozi nenávisti vůči polské katolické tradici (...) To vše se dělo ve shodě nebo dokonce na doporučení vlády...“ (páté výročí).

Pochod končí modlitbou vedenou mnohokrát knězem Stanisławem Małkowskim (nyní ho zastoupil jiný duchovní), který jednou, po boku předsedy PiSu, provedl směrem k prezidentskému paláci, v němž tehdy bydlel prezident Bronisław Komorowski, exorcismus. A opět je třeba silným hlasem zvolat: To není žádné křesťanství, jen jeho parodie a profanace kříže! Nepřítelství a nenávist v náboženském hávu jsou přece horší než pohanství. Proč tomu tolik lidí nerozumí, že to až zaráží? Mnoho věřících očekává, že episkopát nakonec vyjasní, že tyto měsíční připomínky nemají náboženský charakter a nemůže při nich být nošen kříž, že biskupové vyzvou duchovní, aby se jich neúčastnili. Já zase obviňuji Jarosława Kaczyńského, organizátory a účastníky těchto setkání (také ty, kteří se jich účastní v dobré víře), že ničí autentické křesťanství i církev v Polsku.

Nenávist na ulicích

Na polských ulicích i náměstích se při různých příležitostech dají stále častěji slyšet zvláštní výkřiky, např.: „Nejdřív srpem, potom kladivem (bít) rudou chamrad“, „Odsunout židáky od vlády“, „Bílá síla! Bílá rasa!“, „Čistá krev, strážlivá mysl“, „Evropa bude bílá, nebo bez lidí“, „Sieg heil“. Zdá se, že politici nad skupi-

nami vykřikujícími tato hesla přimhuřují oči, a dokonce, jak soudím, na ně hledí s jistou sympatií. Stejně tak mnoho duchovních považuje tyto pokřikující za skutečné patrioty, na Jasně Hoře jsou přijímáni s poctami, jako naposledy tuto sobotu, kdy podpřevor kláštera ohlásil: „Jste hrdiny 21. století.“ Jako by nacionalismus, antisemitismus a nepřítelství k cizincům nebyly smrtelnými chorobami. Takovými, jaké - jak nás učí dějiny 20. století - nikdy nebylo radno podceňovat.

Nejsem protivníkem kontaktu kněží s takovými skupinami, spíš naopak - jen, že to musí být kontakt v duchu evangelia. Organizátoři fanouškovských slavností na Jasně Hoře si nemusejí uvědomovat, že účast na eucharistii není možné spojit s agresivním a nenávistným chováním, ale teologicky vzdělaní otcové paulíní jsou odpovědní za to, že je v této věci poučí, a dokonce mají žádat vyloučení takového chování, pokud chtějí být přijati na Jasně Hoře. Stejně je to s Pochodem nezávislosti, organizovaným pod heslem „My chceme Boha“. Pokud nějaká skupina, organizace, spolek chtějí být považováni za katolické, musejí se zříci nepřítelství a nenávisti. Proto obviňuji kněze, tolerující nacionalismus a nepřítelství: Pokud se tak chováte, ničíte křesťanství i církev a přispíváte k nárůstu sil ohrožujících společenský pokoj. Ještě více obviňuji ty, kteří tyto kněze chválí.

Aby bylo Polsko čisté

Ani v nejčernějších snech jsem nepředvídal, že budu svědkem takovýchto událostí. Že současní vládcí budou prepisovat význam Solidarity a toho, čeho Polsko dosáhlo po porážce komunismu, že budou tvrdit, že vše dobré začalo až od nich - to by se ale ještě dalo skousnout. Problém je v tom, že se současní vládcí Polska domnívají, že na druhé straně nestojí konkurence či protivníci, ale jsou tam jen zrádci. Proto se na ně plive, vymýšlejí se pomluvy. Proto se říká: zadupávají vše, co je svaté, opovrhují Polskem, jsou to zločinci, slouží cizím zájmům. Poté, co se vypořádali s institucemi stojícími na strážní zákonnosti a občanské svobody, slyšíme sliby, že další na řadě bude vypořádání se s nepřáteli - aby Polsko bylo čisté, spravedlivé a katolické. „Aby Polsko bylo polské.“

Jedinou silou, která ještě v Polsku disponuje silnou autoritou, je episkopát. Proto se osmělují prosit, ostatně ve jménu mnoha podobně smýšlejících lidí: Biskupové, vystupte do veřejné arény. Udeřila hodina, kdy jste velmi, ale opravdu velmi zapotřebí - církvi, ale také Polsku.

Z Tygodniku Powszechnego 4, 21. ledna. 2018, přeložil Martin Bedřich.

Ludwik Wiśniewski OP (1936) je polský dominikán, akademický farář, výrazná postava protikomunistické opozice. V r. 2010 vzbudil velkou pozornost jeho dopis apoštolskému nunciovi obsahující kritiku církevních struktur v Polsku. Je nositelem řady významných státních i církevních ocenění.

ČESKÉ DNO A CESTA VEN

Štefan Hríb

šéfredaktor slovenského týždníku Týždeň

Česko mám velmi rád, aj preto som mu neželal duo Babiš-Zeman. Dvoje slobodné voľby však rozhodli, že práve títo dvaja budú kaziť nielen Česko, ale aj strednú Európu. Čo sa stalo?

Čo o Zemanovom víťazstve rozhodlo?

1. Slabšia ponuka na druhej strane. Profesor Drahoš pôsobil kultivovane, ale bol príliš opatrnícky a nemal odvahy a iskru, ktorými by viac rozohýbal celé Česko. Ale to nie je správa o ňom, skôr sa tu znovu ukázala kríza českej demokratickej verejnosti.
2. Rozhodla tiež plebejskosť mimopražského Česka. Mýtus o prozápadnom a reformnom Česku, ktorý v prospech rozdelenia Československa živil Václav Klaus, je v troskách. Česko je – a to dlhodobo – skôr ustráchané, sebecké a uzatvorené do seba. A je aj prekvapujúco primitívne. Toto je výzva pre generáciu.
3. Rozhodol tiež Andrej Babiš a Tomio Okamura, ktorí Zemana odporučili. Táto trojica je pre dnešné Česko podobnou katastrofou, akou boli pre Slovensko vlády Mečiara, Slotu a Luptáka či neskôr trio Fico, Mečiar, Slota. Slovensko to takmer vylúčilo zo Západu, a aj v Česku budú následky hrubosti a populizmu ťažké a cesta von bolestivá.
4. Zemanovo víťazstvo sa zrodilo na šírení ľži a strachu. A nejde len o virtuálnych utečencov. Po Babišovi ide o ďalší triumf technológie chladnej moci, odstrihnutej od faktov aj záujmov krajiny. Pozerať sa na manipulácie televízie Barrandov a skrotenosť babišovských médií znamenalo vrátiť sa pred rok 1989. Stav, keď sa z výsledku viac tešia Moskva a Peking, než Praha, je blízky vlastizrade. Túto však nespáchali politici, ale národ.

Na triumfoch Babiša, a teraz Zemana je však aj niečo veľmi pozitívne - totiž vedomie stavu, v ktorom sa Česko ocitlo. Ilúzie o sebe má rozmetané, a aj české premiantstvo je mŕtve. Toto je dno.

Až teraz sa môže začať poctivá liečba.

28. ledna 2018

Přemýšlím, co výsledky prezidentských voleb znamenají pro akademiky, vědce a univerzitu, kterou vedu. Už dlouho upozorňuji na to, že jediná cesta ven z toho mnohaletého klinče, bezčasí a stagnace je mluvit spolu nebo se o to alespoň neúnavně snažit. Co pro to může udělat Univerzita Palackého? Po parlamentních volbách zvažujeme realizaci terénní univerzity. Zkusme jezdit do sociálně postižených regionů v této zemi a nabídnout lidem postiženým exekucemi zadarmo právní služby našich studentů práv, rady a pomoc ohledně zdraví od našich mediků tam kde není blízko doktor, nabídneme jim kurzy celoživotního vzdělávání, mluvm

MILOŠ MEZI LIDMI VYVOLÁVAL BĚSY STEJNĚ JAKO DNES

Petr Kučera

O vás se říká, že jste ještě před sametovou revolucí organizoval seznamovací schůzku Václava Havla s Milošem Zemanem a v době revoluce jste Zemana přivedl před statisíce lidí na Letenskou pláň.

Bylo to trochu jinak. Předlistopadová schůzka Zemana s Havlem, která se měla konat u nás doma, se nakonec neuskutečnila. Vaška nějak zablokovali u něj v bytě v Rašínovce. Co se týče Letenské pláně, ten nápad nebyl můj.

Vznikl někde v tom našem štábu, kde se dávala dohromady dramaturgie celého přenosu z Letné. Šlo o to, oslovit co nejširší část společnosti. A pro Miloše Zemana hrálo, že ještě doznívala reputace, kterou si vydobyl v srpnu 1989 svým kritickým článkem v Technickém magazínu. Vědělo se také, že dokáže pregnantně formulovat, v revolučním čase byly ty jeho zkratky velmi vítané.

Se Zemanem jste byli řadu let blízcí přátelé. Po bohuminském sjezdu ČSSD v roce 1995 jste se ale rozešli. Proč?

Bylo to přesně kvůli tomu, co u Miloše Zemana vidíme dnes. On se už v té době dopouštěl naprosto neuvěřitelných výroků, dnes bych řekl trumpovských, kdy například hovořil o spálené zemi nebo o tom, že sociální demokracie bude po volbách vázat stranické legitimity do kůže členů ODS. Z krátkodobého hlediska takové výroky vytvořily ČSSD prostor pro další růst - najednou se na partaj začali nabalovat extremističtí sládkovci i lidé s vazbami na komunistickou partaj, Šlouf & company.

Když ale mluvíte o spálené zemi a politického oponenta hodnotíte jako vyvrhele, tak také polarizujete společnost. Získáte politické body, vládu na čtyři nebo šest let, ale ty rány se hojí daleko déle. On mezi lidmi jenom vyvolával běsy, tak jako to dělá dnes, jen s tím rozdílem, že teď používá antiimigrantský slovník.

Mnozí si myslí, že Zeman je dnes jiný, než byl v 90. letech. Podle vás je tedy pořád stejný?

V zásadě je pořád stejný, akorát zestárnul, jako každý z nás, a s věkem se u něj prohlubují

s nimi o Evropě, Evropské unii, o stavu světa, o příčinách migrace a o tom, jak jí čelit. Vysvětleme jim, že věda a výzkum jsou jednou z cest, jak zajistit slušnou budoucnost. Jinými slovy, dejme jim najevo, že nejsou sami a podejme jim ruku. Víím, asi to není univerzální recept, ale je to něco, co je v našich schopnostech a co můžeme udělat i s rizikem, že občas dostaneme ve vesnické hospodě po hubě. Myslete, že to má cenu? Já se domnívám, že ano. Tak tedy, dobrovolníci z UP - hlaste se.

Jaroslav Miller,

Rektor Univerzity Palackého v Olomouci

i negativní vlastnosti. Když si pozorně přečtete třeba ten jeho slavný článek z Technického magazínu, tak v něm najdete i Miloše Zemana, rok 2018.

V čem?

Kvůli razantnosti svého sdělení byl už v té době ochoten popřít pravdu. Tam jsou zjevné lži nebo předimenzované informace. Ale on vždy vše podřizuje emoční složce, protože ví, že tím lidi osloví. Racionálně pro něj není nikdy tak podstatné.

On se tak projevoval vždycky, i v těch našich soukromých debatách, vždy přestřeloval a my jsme to brali jako úsměvný folklor. To k Milošovi prostě patřilo, jeho jste nikdy nemohl brát úplně vážně. Když budete mluvit s Honzou Sokolem, on vám bude něco sdělovat, můžete s ním sice také v detailech polemizovat, ale ten základ je u něj vždy opřen o fakta. Honza si nevymýšlí. To u Miloše není a nikdy nebylo. Miloš je dojmolog, chce šokovat. Je to i extrémní narcis, podobně jako Vašek Klaus.

Nikdo jim oběma ale nemůže upřít, že byli v politice úspěšní.

Však také tím, že o sobě nepochybují, jsou pro lidi přesvědčiví a uvěřitelní. Miloš byl v té polovině 90. let o to uvěřitelnější, že jeho vyhrocený osobní spor s Vaškem Klausem nebyl hraný. Oni spolu byli skutečně v klinči.

Ale zároveň je toto ustrojení oba dva teď handicapuje. Tím, že nejsou schopni sebereflexe, nepochybují o sobě a setrvávají na jedné osvojených názorech, nikam se neposouvají. I Vašek Klaus se nikam neposunul od „chicagské ekonomické školy“, od Milтона Friedmana a těchto ekonomů, které kdysi nasařoval.

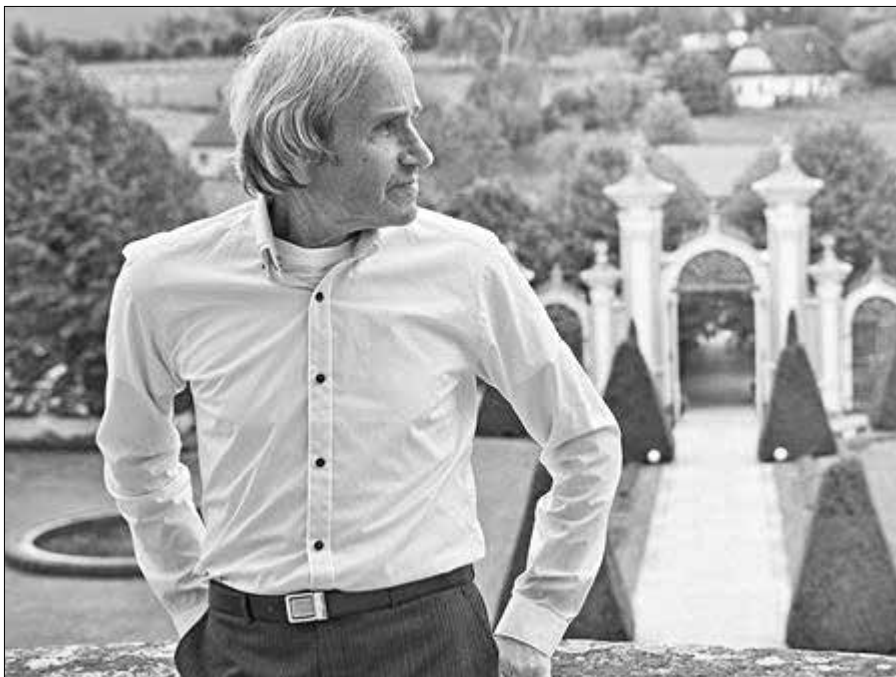
Proč Zeman tak svérázně nakládá s faktografií, jak to vidíme i v nynější kampani?

Jeden člověk, který s ním léta pracoval a měl možnost zblízka poznat jeho metodu myšlení, to vyjadřuje velice trefně: „Miloš Zeman je velice sečtělý, ale nevdělaný člověk“. Může to znít jako protimluv, ale on nikdy neměl soustavné vzdělání, nemá ani žádný systém práce s informacemi.

Třeba jeho historické znalosti skončily u Jiráskova. On kdysi prohlásil, že svatý Václav je symbolem servility a kolaborace, protože platil tribut do Bavorska, což přitom v té jeho době bylo naprosto běžné. A Boleslav byl podle něj naopak ten správný, protože „neohnul páteř“. Zemanův pohled na historii, to jsou jen zkratky, encyklopedická hesla.

Překvapilo vás, jak se staví k migrační krizi?

Nechápu, že složité problémy spojené s globalizací chce řešit pouze tím, že nás ohradí zdmi a ostnatými dráty. Už jsme si toto jednou zažili a víme, že je to cesta do pekel. Svět už nikdy nebude takový, jaký byl. Pojdme raději hledat pro tu naši malou desetimilionovou společnost model, jak v tom složitém světě obstát. Já se vlastně už ani nechci moc Milošem Zemanem zabývat, já jej považuji za něco, co - doufejme - s definitivní platností končí. Spíše mi ho je dnes líto, protože potenciál, který bezesporu měl, prohospodařil. Dostal se do

situace, která se blíží té americké pozici Donalda Trumpa. I u něj se většina lidí bude už jen shovívavě usmívat, nebude jej brát vážně. A to je pro člověka s takovou ambicí smutný konec, jestli mi rozumíte.

Vy sice mluvíte o Zemanově konci, ale pro plnou polovinu Čechů je stále důvěryhodný.

Já se během roku bavím se spoustou lidí a vidím důvody. Naše společnost přes všechny dílčí problémy - a jinak to ani být nemůže - je bohatá jako nikdy předtím, je bezpečná na nejvyšší možnou míru, má všechny přednosti, o kterých naši předkové jen snili.

Ale v té společnosti přetrvává i pocit odcizení, lidé si nedovedou dost dobře představit budoucnost. A mají tendenci naslouchat těm, kteří brnkají na populistické nálady, kteří nabízejí jednoduchá vysvětlení zdánlivé mizerie. A právě do tohoto klimatu přicházejí lidé jako Miloš Zeman, který je svým lidovým projevem uchopitelnější než kdokoliv jiný. Proto mu mnozí stále naslouchají.

Je to generační záležitost?

Částečně. Ale nejde to paušalizovat, že je to spor mezi mladými a seniory, mezi městem a venkovem. Je řada malých obcí a měst, kde v prvním kole voleb vyhrál Jiří Drahoš. Vyhrál i u nás v Litomyšli.

Na obranu Zemana je třeba říct, že navzdory tomu, co se o něm píše, demokracie i po pěti letech jeho „panování“ stále funguje, tragédie se nekoná. Přejijeme případně i dalších pět let se Zemanem?

Pokud nebude nějakým zásadním způsobem zpochybněno, že jsme součástí EU a NATO, tak i toto, co teď tak citlivě prožíváme, je jen pěna dní. Přejijeme to. Bude-li tam ale profesor Drahoš, jsem si jistý, že dokáže situaci ve společnosti konečně zklidnit. On sice není žádný velký vizionář, ale není také aktivistický, což je podle mě důležité. Úloha prezidenta je úplně jiná. Jestli se Jiřímu Drahošovi podaří do společnosti vnést více slušnosti a tolerance, pokud bude dostatečně reprezentativní

navenek, tak to bohatě stačí.

Třeba se ale i Miloš Zeman může v druhé „pětiletce“ změnit, už nebude muset bojovat o znovuzvolení.

Je mi to líto, ale já u Miloše Zemana vidím i určitou destrukci osobnosti a ta pokračuje. Mrzí mě to o to víc, že to byl můj kamarád. Bojím se, že by za těch pět let mohl napáchat ještě spousty škody, byť jako celoživotní optimista věřím, že bychom to přežili. Ale prodloužila by se ta agónie, v níž se nacházíme. My teď potřebujeme jasný azimut. Začít budovat vzdělanostní, slušnou, ohleduplnou a empatickou společnost, která bude profitovat i ekonomicky. A Zeman žádné změny podle mého názoru není schopen, už by v tom ani nebyl věrohodný. Je už pouze mužem minulosti.

Co byste mu vzkázal?

Aby měl dost síly a dokázal sám sebe objektivně nahlédnout, reflektovat nejen své počínání, ale stav společnosti. A aby z toho dovedil, že je nejvyšší čas odejít a zase objímat stromy na Vysočině. Pro něj i pro společnost by to bylo daleko přínosnější.

Aktuálně.cz, 25.1.2018

P. K. (70) vystudoval orientalistiku a historii na Univerzitě Karlově. Za minulého režimu byl novinářem v deníku Svobodné slovo, byl i členem Československé strany socialistické. Po podpisu Charty 77 nesměl publikovat a dělal technického redaktora. Po 17. listopadu 1989 se stal čelným představitelem Občanského fóra. V letech 1990 až 1992 byl poslancem Federálního shromáždění. Po rozpadu OF přešel do parlamentního klubu Občanského hnutí. Pak vstoupil do sociální demokracie. Brzy se přidal ke kritikům Miloše Zemana, v roce 1995 politiku opustil. O dva roky později koupil s manželkou zdevastovaný zámek v Nových Hradech u Litomyšle, postavený v 70. letech 18. století, který postupně zrekonstruovali a zpřístupnili veřejnosti.

ANALÝZA ČESKÉ WEBOVÉ INDOKTRINACE

Webová indoktrinace prostřednictvím stránek, jakou jsou Parlamentní listy, První zprávy atd., pochází dle všech indikací z ruských zdrojů. Ať je jejich autorem kdokoliv, vládně tu zájem jiný než český a rozumně lidský: jde o zájmy jiných entit, které nám chtějí škodit.

Prohlédněme si jejich hlavní teze:

1. Rusko je nadřazeno technologicky a ideově všem jiným potenciálním odpůrcům.
2. Západní svět je morálně a politicky vyražen, je na dně, z toho se nevyhrabe. Ani technologie zbraní není na výši v konfrontaci s ruskou.
3. V západním světě se snaží ovládnout scénu „fašistické“ tendence. (Slovo „fašismus“ ovšem trčí ve vzduchoprázdnu, je to obecná nadávka, kterou zprávy daných agentur nevysvětlují. Termín „demokracie“ bývá pro ně v určitých kontextech stejnou nadávkou.) Ukrajina je „fašistická“.
4. Evropská unie je špatná, škodí českým zájmům, je to nový totalitní systém. Jakékoli diskuse uvnitř EU je třeba zveličít a učinit z nich hrozbu.
5. Jakékoli spojenectví se Západem je hrozbou českým zájmům.
6. Migrační krize je vítaným aspektem vnášejícím strach a nejistotu. Kdo je „vitačem“, je nepřítel českého lidu.
7. Západní svět je veden skrytými strukturami, které chtějí jen zlo, nadvládu elit. Lžou a skrývají skutečný stav věcí.
8. NATO a Evropská unie jen čekají na možnost, jak zničit Rusko. Jejich politika je nepřátelská a reakce Ruska proti jejich hrozbě jsou samozřejmě a přirozené.
9. Teze jsou provázeny „neutrálním“ zpravodajstvím typu „Je nutné čistit svou vagínu výplachy“, aby zpravodajský servis vypadal nezaujatě.
10. V českém politickém světě loví tyto indoktrinační struktury po jakýchkoli projevech souznících s tezemi 1-9. Nabízejí se jim zejména kuriózní výlevy Zemana a jiných nohsledů, ať už ideologicky nebo jinak zkompromitovaných osob.

K tomu lze připojit další rozvračková tvrzení:

- Svět se řítí do záhuby, teror a neznámé hrozby jsou na obzoru.
- Svět založený na demokracii a spolupráci národů je zpochybněn, katastrofa se blíží.
- Autoritářské režimy jsou zárukou bezpečí.

Patrně každý, kdo zabrousí na indoktrinační stránky, dokáže určit okamžitě jednu z uvedených tezí, asi stejně jako já, a je mu jasno. Nejsem určitě první, kdo na toto upozorňuje, ale snad je užitečné si daná fakta ozejmit.

*Jaroslav Suk
Praha 20.1. 2018*

AKTUALITY

BESEDY SE SNOUBENCI A NOVOMANŽELY

(víra není podmínkou)

každou neděli v 17 hod. na faře.

Téma:

- k čemu je manželství dobré
- rozdíl mezi mužem a ženou, čím se můžeme navzájem obdarovat
- zamilovanost a láska

- umění komunikace
- pravidla soužití (odpuštění, řešení sporů, hádek ...)
- soužití s rodiči (pravidla, výhody a úskalí)
- hospodaření s penězi
- trávení volného času
- výchova dětí
- obsah manželského slibu
- posláním manželů
- sexualita jako boží dar a most
- příprava na svatební obřad

Příprava dětí na první pozvání k Ježíšově Hostině začala. Scházíme se každou středu v 17.30 hod. v kunčickém kostele při bohoslužbě pro děti. Zveme rodiče i prarodiče. Vy, rodiče a prarodiče, máte ke svým potomkům nejbližší, nikdo jiný jim nemůže svědčit o Boží přízni z vlastní zkušenosti lépe, než Vy. Na web. stránkách farnosti máme uvedenou osnovu přípravy, můžete se jí nechat vést.

19.2. v 19 hod. na faře se podruhé sejdeme s rodiči.

Setkání pečujících o kostely v 17 h. na faře:

5.2. pečujících o letohradský kostel

12.2. pečujících o filiální kostely

11.2. Misijní karneval

14.2. Popeleční středa

Česká křesťanská akademie v Letohradě zve:

Přednáška Ing. Bány Náhlíkové „Krajinné šperky Kyšperka“

- 17. února v 19 h. v evangelickém kostele. (V říjnovém Okénku jsme v rozhovoru s ní četli o velkém přínosu našich předků ke kulturní místní krajině.)

Přednáška Mikuláše Vymětala „Menšiny a my“ - 3.3. v 19 h v evangelickém kostele.

Beseda s Jaromírem Štětinou a autorské čtení z jeho knihy „Století zářků“.

- 9.3. ve 20 h. v evangelickém kostele.

Koncert Slávka Klecandry

- 8.4. v 17 hod. v evangelickém kostele.

Oslava míru ke státnímu svátku

- 8.5. na Kunčicích.

Přednáška psycholožky Dr. Lidmily Pekařové „Výchova dítěte: Aby z nich byli slušní lidé“. O základních problémech při výchově od 6 do 15 let, co mají vědět rodiče začínajícího školáka; jak docílit, aby se dítě rádo učilo; potřeby dětí a školní osnovy; dětský pokoj a jeho zákonitosti; kapesné a další. Vstupné dobrovolné. 17. února v 13.30 hod. v městské knihovně.

Hasičský bál - SDH Kunčice

17. února v Orlovně.

Film Masaryk 23.2. - v 9 hod. - Dům kultury.

Vstupné: 40 Kč školy /60 Kč veřejnost.

Přednáška Viktoriky Hlaváčkové: „Pěšky přes Kavkaz - od moře k moři“.

Vstupné: 40 Kč.

27. 2. v 17 hod. v městské knihovně.

Oblastní charita a Teatr Pavla Šmída srdečně zvou na **divadlo pro děti: Větrná pohádka**

27. února v 18 hod. v Orlovně na Orlicí.

Vstupné dobrovolné, koledníci Tříkrálové sbírky vstup zdarma.

Prátelství Boha křtem přijala

7.1. Elena Veronika Kovářová

Ke vzkříšení jsme vyprovodili

4.1. Vlastu Chládkovou 84 let

Gertrudu Vagaiovou 74 let

5.1. Josefa Stejskala 71 let

11.1. Miloše Valdu 53 let

1.2. Jaroslava Stejskala 58 let

ÚNOR VE STREETU

Taušlova 714, Letohrad

Tel. č.: 731 420 344

Facebook: NZDM Street-Letohrad

12. a 13. 2. **VÝROBA VALENTÝNEK**

Máš někoho rád, někdo se Ti líbí a nevíš, jak mu to říct? Vyroj si s námi originální Valentýnku a překvap dotyčného.

19. 2. **OPAKOVÁNÍ, MATKA MOUDROSTI**

Připomeňme si klubová pravidla.

26. 2. **HÁDEJ, KDO JSEM!**

Máš rád tuhle hru, ale dlouho jsi ji nehrál a nemáš s kým? U nás ve Streetu si ji můžeš zahrát.

Téma měsíce: VIRTUÁLNÍ LÁSKA

Láska přes internet není v dnešní době nic nemožného. Potkal jsi někoho ve virtuální realitě a zamiloval se? Přijď si o tom s námi popovídat do Streetu. Dozvíš se, že láska přes internet není v dnešní době nic neobvyklého, ale musíš si dávat velký pozor na to, s kým komunikuješ a co o sobě prozrazuješ. Celý únor se tomuto tématu budeme věnovat, tak se určitě ztáv.

Při ekumenické bohoslužbě se vybralo 1400 Kč. Děkujeme všem dárcům. Peníze jsme poslali Charitě v Uherském Brodě.

FARNÍ RADA INFORMUJE

Vedle tvalé pastorace plánujeme na letošní rok kurz Alfa.

V hospodaření s majetkem máme připraveno:

- Další etapu generální opravy „Kopečku“ (v ambitech: zabudování dvou oken, oprava statiky, vnitřních omítek a položení nové dlažby, vybudování vstupů do půdních prostorů a nátěr podbití, elektroinstalace, ...).
- Výměnu krytiny zbývajících střech kostela sv. Václava.
- Opravu nátěru jedné dveří kostela sv. Václava.
- Dokončení restaurování obrazů orlické křížové cesty.
- Automatické elektrické zvonění v letohradské zvonici.
- Výměnu žaluzií věžičky na střeše lodi kostela sv. Václava a jejich nátěr.
- Vybudování WC v kunčické márnici.
- Osvětlení kunčického kostela a vybudování chodníků.
- Úpravu orlického hřbitova (prostor k agapé a zpevnění pěšin ...).
- Na faře utěsnění škvíry okolo oken, nátěr oken a vymalování místnosti - požádáme farníky o pomoc.
- Vývěsní skříňku na faru.

Z ekonomické rady 17. ledna:

Orlický hřbitov - ER souhlasí s návrhem Ing. D. Smyčky na úpravu hřbitova a parkoviště. Také doporučuje zmenšení navržené vydlážděné plochy u kostela. S p. Smyčkou a památkáři bude jednat pan farář. Panu Smyčkovi byla za vypracování návrhu odsouhlasena odměna ve výši 10.000 Kč.

Smlouva o směně farních pozemků s Městem Letohrad - ER odpověděla na dotazy pracovníka BiHK pana Kábrta k této směně a zve jej do Letohradu. Pak dojde k poslednímu setkání s Městem. /zodpovídá J. Skalický. st.

Nové dveře kostela v Šedivci - budou uhrazeny farností.

Přenosné ozvučení - pořízení ER zatím nedoporučuje. Přednost mají důležitější věci.

PODĚKOVÁNÍ

ZA TŘÍKRÁLOVOU SBÍRKU 2018

Letošní Tříkrálová sbírka je za námi. Téměř jarní počasí vylákalo letos do ulic stovky koledníků, kteří opět přinesli lidem přání štěstí, zdraví, a písmeny K+M+B požehnání jejich příbytků. I letos jsme viděli slzy a radost ve tvářích starších lidí, kteří Tři krále netrpělivě očekávali, nebo úžas v očích malých dětí... V celém okrese se vybralo do 586 pokladniček 2.894.503 Kč, což je o téměř 400 tisíc Kč víc než loni, a v letohradské farnosti se vybralo 355.884 Kč, z toho:

dokončení na str. 7

PROSBA FARÁŘE

Po několikáté připomínám: nedělní bohoslužby, slavení křtů, svatby a pohřby jsou významnými veřejnými slavnostmi farní obce. Obřadem křtu Bůh prohlašuje: „Ty jsi moje milovaná dcera, můj milovaný syn, navždy“. Ježíšův učedník tak vstupuje do života lidu Božího. Křest je nezaslouženým darem. Talíř boží Jsme při něm přijímáni druhými a my přijímáme je - boží lid. Uprostřed starších sester a bratří pak roste naše „pokřesťení“ - následování Krista. Tento sociální rozměr církve je velice důležitý.

I naše děti obřad křtu silně prožívají a přijímají nového kamaráda mezi sebe. Kdo jste viděli křest např. na Orlici, dáte mi za pravdu.

Z podstatných důvodů tedy slavíme svátost křtu ve společenství obce - při farní mši (výjimkou je křest v nebezpečí smrti).

Téměř v každé rodině jsou někteří příbuzní „nekosteloví“, ti mají při farní bohoslužbě možnost vidět něco ze života a slavení farnosti (církve). To je velkou hodnotou. K čemu by

nám byly naše preevangelizační akce, kdybychom pak naše největší slavnosti neslavili se všemi?

Pokud někdo přichází s žádostí o pohřeb v úzkém kruhu, snažíme se jej získat pro obřad veřejný. Jsme vděční každému, kdo s námi přichází poděkovat Bohu za našeho zesnulého. Koho by netěšilo, slyší-li: „Vašeho táty jsem si vždy vážil“? Které rodiče netěší, jestli se na jejich dítě někdo - i cizí - usměje? Modlitba má ještě větší cenu a je také projevem přejčnosti. Mnohokrát mě někdo prosil: „Jsem nevěřící, ale prosím Vás, pomodlete se za mé dítě, maminku, bratra...“ Kolikrát jsem slyšel: „Netušil jsem, jak mnoho lidí za nás prosilo Boha o pomoc“.

Na venkově stále žijeme dost pospolu: radujeme se ze všeho dobrého, co potká druhé, neseme spolu kus břemene jedni druhých. Každý se můžeme ptát svých rodičů, jak významná pro ně byla modlitba druhých, když sami měli nějaké trápení (možná i s námi).

Když jste měli svatbu, bylo vám příjemné blahopřání druhých lidí? Blahopřáli jsme někdy i neznámým svatebčanům v cizině - při

návštěvě kostela a viděli jsme, že to novomanžele potěšilo.

Při křtu přichází s rodiči děkovat Bohu také církevní obec. Modlitba farníků také něco znamená.

Někteří lidé vyžadují křest dítěte pouze v kruhu rodinném. Při vítání občánků na radnici by je ani nenapadlo vyžadovat obřad jen pro své dítě a svou rodinu. I kdyby byli rozhádaní s ostatními farníky, nebyl by důvod k soukromému obřadu.

Bohoslužbou slouží Bůh nám (ne my jemu). Bohoslužby se neúčastníme jen pro vlastní obdarování, ale přicházíme také pro setkání s druhými lidmi. Nechceme a ani nemůžeme nikoho odstrkovat.

Pokud někdo toto bohatství ještě neobjevil, naslouchejte, prosím, důvodům, které jsem vyjmenoval.

Při kterékoliv farní mši může v naší farnosti - po domluvě - kterýkoliv kněz křtít.

Václav Vacek

dokončení ze str. 6

Letohrad	245.616 Kč	39 skupinek
Mistrovice	32.635	5 skupinek
Lukavice	62.434	11 skupinek
Šedivec	15.199	2 skupinky

Jménem Oblastní charity upřímně děkujeme všem, kdo se do sbírky zapojili organizačně, všem koledníkům a vedoucím skupinek, paní Marii Mikyskové, letohradským skautům, našim asistentům: Hoffmannovým v Lukavici, Valouchovým v Mistrovicích, Venclovým v Šedivci a všem jejich pomocníkům, katolické i evangelické farnosti. Velmi děkujeme vám všem, kdo jste do sbírky přispěli. Znovu a znovu si potvrzujeme, že žijeme v krásném kraji s mnoha lidmi, kteří různými způsoby myslí na druhé. V dnešním světě jsme sváděni strachem či pomyšlením, že nás víc věcí rozděluje, než spojuje. Tříkrálová sbírka je ale příkladem toho, že dokážeme dobře spolupracovat na společném díle. Charita, obecní úřady, farnosti, občanské spolky, stovky dobrovolníků a tisíce lidí přijímají TS jako smysluplnou akci, do které se každý svým dílem zapojuje už 18 let.

Podrobné výsledky za celý okres najdete na www.uo.charita.cz. Na koho se nedostal časopis Charitní aktuality, který koledníci roznášeli, může se přihlásit na středisku Oblastní charity, Na Kopečku 356, tel. 465 621 281.

Všichni koledníci a organizátoři (a nejen oni) jsou srdečně zváni 27. února na divadelní představení Větrná pohádka v 18 h. v Orlovně Letohrad-Orlice.

Julie A.

NA ŠTĚDRÝ DEN V LDN

Před několika lety se náš Klub rodinného skautingu poprvé vydal na Štědrý den do Léčebny dlouhodobě nemocných v Žamberku. S nápadem přišli Marie a Pavel Vychytilovi, kteří měli na jedné z pražských klinik možnost zakusit, jak velký význam pro pacienty mělo to, že za nimi na Štědrý den přišel někdo, kdo jim věnoval trochu svého času a kdo si s nimi zazpíval. Letos jsme proto znovu

Svíce matky

Jezero vosku ze svíce co hoří,
kapičky horké kanou jak slzy -
vzpomínek...

Stárnutí mrzí.
A v botě tlačí kamínek
křivdy? strachu?

Jana Flídrová

zavítali mezi nemocné a snažili jsme se je potěšit přáním pěkných Vánoc a zpěvem koled.

Ač byla dřívější zkušenost s touto návštěvou dobrá, byli jsme znovu trochu na rozpacích z toho, jak bude naše přání radostných svátků znít těm, kteří je nemohou strávit doma, kteří jsou těžce nemocní a třeba i docela opuštěni...

Ale velmi brzy nás právě tito lidé jasně přesvědčili o tom, že své obavy můžeme nechat stranou. Cítili jsme, že je pro nás všechny dobré se v tomto čase společně potkat.

Zvláštní význam mělo toto setkání pro naše děti. Mnoho se zde mohly naučit, protože zažily, jak moc může pro někoho znamenat jejich úsměv nebo vyrobené přáníčko. Některé děti byly překvapené z toho, že i starší pánové mohou mít v očích slzy. Za všechny uvádím postřehy desetileté Helenky A.: „Na návštěvu LDN Žamberk se každoročně připravuji. Nikdy se mi moc nechce. Už v prvním pokoji si říkám: to bude ještě na dlouho. Ale v dalších pokojích si uvědomuji, jak to mají ti nemocní těžké. O Vánocích jsme spolu a oni chtěli být se svou rodinou tak jako my. Lidé s námi zpívali. Děláme jim tím velkou radost. Některé pacienti se nám svěřují se svými starostmi a radostmi. Obdivuji také ty, co tam pracují. Jsou vytrvalí v těžké práci s nemocnými. V LDN stráví víkendy a volné dny.“

Byli jsme potěšeni z toho, že jsme mohli přinést trochu Vánoc tam, kde je možná těžší jejich radostné poselství vnímat. Zároveň jsme si však museli přiznat, že jsme setkáním s lidmi v LDN byli obohaceni především my, protože jsme díky jim mohli zase jednou jasně zažít, co je skutečným pokladem našich Vánoc a jak moc jsme bohatí, když jsme zdraví a máme jeden druhého. Marie Mikysková

/M

Novoroční přání

Z omšelých větviček klube se něha,
jak z oříšků Popelky krása se bělá...

Naděje, vděčnost a pokoru bytí,
daruj nám do srdce, co chvěje se v síti
– konzumu, nelásky a pýchy dneška...
Zastav se, naslouchej
jak ďábel tleská!

Jen světlo z Betléma – to silou svou vábí,
člověci zoufalí – mějte se rádi.

Jana Flídrová

TŘI KRÁLOVÉ

Mezi vánoční svátky držíci se u nás, v České republice, patří svátek Tří králů neboli Svátek Zjevení Páně. Připadá na 6. ledna a připomínáme si jím příchod tří mudrců do Betléma k pokloně narozenému Ježíšku. Tento den je také považován za přijetí a uznání Krista. Jeho oslava je v celé zemi spojena s tradičním koledováním. Skupinky koledníků, tvořené trojicemi dětí převlečených za tři krále, navštěvují domy, zpívají koledy a přejí pokoj do nového roku.

Když kráčím po boku tří malých králů (jakožto vedoucí skupinky), kterým jiskří jejich veliké upřímné oči a usmívají se od ucha k uchu veselostí. Kteří neustále štěbetají, chytají vás za ruce, poskakují. Vypráví vám, kolik mají doma koček, co dělaly před 2 lety v zimě a nabádají vás, abyste si šáhli na šátek, který mají přehozený přes útlá ramínka, protože je báječně heboučký a patří jejich mamince, cítím nával blaženosti a naprosté spokojenosti. Jejich nálada se na mě přenáší a já vstupuji do jejich světa a zářím s nimi. Při zpívání koled před navštívenými a cizími lidmi pak ostýchavě sklopí zraky k zemi, což je dělá ještě roztomilejšími. Rodiče tak mohou být na své děti právem hrdí, protože překonaly stud a zapojily se. A těm, co odvahu ještě letos nenašly, nic nebrání v tom, aby se zúčastnily napřesrok.

Zpětně si pak doma uvědomuji, jak úžasný jsem prožila den. Kolik jsme společně vykouzlili úsměvů, co jsme vykonali skromně pro druhé a jak jsme obohatili sebe. Kolik jsme (doufám) předali ostatním pocitu, který je utvrzuje, že se na světě ukrývá pořád dostatek drobných podnětů k radosti, veselosti a lásce. Že se stačí jen rozhlédnout a nejspíš budeme překvapeni, o co všechno se ochuzujeme svou nepozorností a uspěchaností. Vždyť, zaspali jste snad dnes do školy, polili jste si svou bílou halenku kávou či obuli si koží boty? A slyšeli jste, jak kosák slastně zpíval vysoko nad vámi v oblacích?

Každý z nás ví, že nic netrvá věčně, ale právě tato konečnost činí věci a zážitky dokonalejšími. Otevírá nám nové obzory a vysílá nás vstříc novým dobrodružstvím. Važme si života, nezapomínejme, milujme, radujme se, usmívejme se, a to nejen během vánočních svátků.

Klára Dostálková

MALÉ OHLÉDNUTÍ ZA NEDÁVNOU CESTOU DO INDIE

Ve druhé polovině listopadu roku 2017 se připravili zástupci hradecké diecézní Charity do Indie. Hlavním cílem této cesty bylo setkání s místními partnery a koordinátory projektu Adopce na dálku*. Čeští návštěvníci potkali během necelých dvou týdnů několik tisíc indických školáků a desítky absolventů zmíněného projektu.

Po přistání v Bangalore, hlavním městě indického státu Karnáta, se české výpravy ujali spolupracovníci místního arcibiskupa Bernarda Morase. Část dne byla věnována návštěvám dvou vybraných vzdělávacích center pro chudé děti, jejichž provoz je financován z Tříkrálové sbírky. Děti si připravily taneční a hudební vystoupení. Dlouholetý prezident Diecézní charity Hradec Králové Josef Suchár jim poděkoval a povzbudil je k dalšímu studiu. Děti do těchto center docházejí každý den kromě neděle. Lektori jim bezplatně pomáhají s domácími úkoly. Občas jsou na programu i hry zaměřené na rozvoj spolupráce. První den v Indii byl završen nástupem do nočního vlaku směřujícího na sever do města Belgaum. Obě města jsou od sebe vzdálena 600 km a vlak tuto vzdálenost urazí přibližně za 11 hodin.

S diecézí Belgaum hradecká Charita spolupracuje již od roku 2000. Prvním bodem programu byla návštěva základní školy, která se nachází nedaleko místního biskupství. České hosty zde slavnostně přivítala skupina indických skautek v modrých stejnokrojích. Po obědě následovala prohlídka dvou venkovských škol, do nichž chodí děti prostých rolníků. Některé z nich jsou zapojeny do

Samotná škola a dívčí internát byly postaveny díky finanční podpoře hradecké diecézní Charity, která se podílela také na vybavení internátu pro chlapce. Většinu dětí z obou internátů na dálku podporují čeští nebo slovenští dárci. Večer si tyto děti připravily pro návštěvu ze vzdálené středoevropské země kulturní program, který měl takřka profesionální úroveň. Na vystoupení dětí navázalo setkání s univerzitními studenty a s úspěšnými absolventy projektu Adopce na dálku*. Z dříve podporovaných dětí se díky dosaženému vzdělání stali strojní inženýři, učitelky či učetní.

Hezká vystoupení si připravily také žáci dalších venkovských škol, které spolupracovníci hradecké Charity jeli pozdravit během třetího dne v diecézi Belgaum. Děti jedné z nich se na oplátku dočkaly originálních tanečních kreačů v podání odvážné české tanečnice. Před jednou ze škol mohl každý z českých hostů zasadit kokosovou palmu.

Následující den zpestřila prohlídka skalních chrámů z 6. a 7. století. Poté pokračoval nabídnutý program cestou do Karadi, jednoho z nejdlehlých míst v celé diecézi. Zde by měla zanedlouho vyrůst nová škola. Bude také potřeba pořídit školní autobusy pro děti ze vzdálenějších vesnic, které musí každý den chodit do školy několik kilometrů pěšky. V období dešťů, kdy jsou cesty rozbahněné, se tyto děti jinak než školním autobusem do školy nedostanou.

Významnou část předposledního dne v diecézi Belgaum vyplnila cesta do vesnice Mansapur. V té stojí několikapatrová škola, jejíž výstavba byla zčásti hrazena z Tříkrálové sbírky. Opoдал se vyjímá kostel sv. Josefa, o jehož vybudování se zasadil Mons. Josef

programu Adopce na dálku*. K žákům podporovaným na dálku dříve patřila také mladá žena Gayatri, která nyní pracuje jako učitelka v jedné z navštívených škol.

Další den patřil setkání s dětmi ubytovanými v blízkosti internátní školy Divine Mercy ve čtvrti Manchhe přímo ve městě Belgaum.

Suchár. Kostel vysvětil v roce 2012 hradecký biskup Mons. Jan Vokál. Odpoledne si na jednání s českými partnery vyhradil čas biskup Peter Machado. Během schůzky zdůraznil, že jeho prioritou je nyní podpora odlehlé venkovské oblasti Karadi.

Z Belgaum se zástupci hradecké Charity přesunuli do malého indického státu Goa.

Teploměr ukazoval hodně přes 30 °C, velice vhod tedy přišlo osvěžení v Arabském moři. Následoval vnitrostátní let zpět do Bangaloru. Cesta z letiště vedla nejprve do obce vzdálené několik desítek minut jízdy od letiště. V této obci čekalo deset mladých mužů bez vyučování, kteří získali zásluhou kvalifikačních kurzů financovaných z Tříkrálové sbírky řidičské oprávnění. Všichni stručně popsali, jak jim zmíněný projekt pomohl. Někteří se stali profesionálními řidiči, jiným kurz umožnil převážet do města na trh svoji vlastní úrodu. Ve všech případech přispěla Tříkrálová sbírka ke zvýšení jejich životní úrovně.

Příští den ráno dorazila na arcibiskupství v Bangaloru početná skupina odrostlých absolventů projektu Adopce na dálku*. Jednalo se vesměs o univerzitní studenty, kteří budou v nejbližší době hledat uplatnění na trhu práce. Všichni mluví výbornou angličtinou. Jsou velmi vděční za finanční podporu, kterou dříve dostávali. Zároveň jsou odhodlaní sami pomáhat lidem v nouzi - například autistickým dětem nebo ženám, které se staly obětmi sexuálního násilí. Jedna budoucí bankovní úřednice se rozhodla, že sama začne finančně podporovat nějaké chudé dítě. Současně s absolventy na arcibiskupství zavítala také skupinka švadlen. Stejně jako řidičům z předchozího večera jim pomohla Tříkrálová sbírka. Původně nevyučené ženy se přihlásily do kvalifikačního kurzu, kde se naučily šít. Některé se poté nechaly zaměstnat jako švadleny, jiné zůstaly v domácnosti a vylepšují rodinný příjem šitím na zakázku. Odpoledne proběhlo jednání s arcibiskupem Morasem. Večer byl vyhrazen prohlídkám několika kostelů. Poslední listopadovou neděli zahájila slavnostní mše celebrowaná panem arcibiskupem B. Morasem. Na mši navazovala předvánoční besídka, v jejímž průběhu pan arcibiskup obdržel dort k 50. výročí svého kněžského svěcení. Přítomné děti zapojené do projektu Adopce na dálku* po skončení oficiálního programu vytvořily frontu na vánoční dárky, které byly nakoupeny z příspěvků dárců. Jejich výběr zajišťují indičtí partneři, kteří zohledňují skutečné potřeby dětí z nejchudších rodin. Letos každé dítě dostalo moskytiéru. Jedním z důležitých přínosů celé cesty bylo setkání nového vedoucího projektu Adopce na dálku* s indickými partnery. Přímá komunikace a posilování důvěry prostřednictvím osobního jednání jsou nenahraditelné. Podmínky, v jakých žijí indické děti, lze jen stěží věrohodně zprostředkovat bez návštěv jejich škol a internátů. Kromě toho se pracovníkům hradecké diecézní Charity podařilo shromáždit příběhy úspěšných absolventů projektu, které ukazují, že dlouholetá podpora dárců má smysl a že již nese své plody. Tyto příběhy a také příběhy konkrétních řidičů a švadlen, kterým pomohla Tříkrálová sbírka, budou postupně zveřejňovány na webu: adopce.hk.caritas.cz

Text a foto: Vojtěch Homolka, vedoucí projektu Adopce na dálku

Kde je jaký důvod k beznaději? Je jen nekustálý zrod. Nenapravitelné samozřejmě existuje, ale není na tom nic smutného ani veselého, je to prostě podstata toho, co bylo. Nenapravitelné je mé narození, neboť tu jsem. Nenapravitelná je minulost, ale přítomnost se vám nabízí jako materiál naházený k nohám stavitele a je na vás, ukout z ní budoucnost...

Napiši hymnus na ticho. Ty, které rozezníváš plody. Ty, které obýváš hrobky, sklepy a stodoly. Nádobo medu z píle včel. Moře odpočívající ve své plnosti.

Ty, do něhož uzavírám své město z výše hor. Utichl jeho ruch a pokřik a zvonění jeho kovadlin. To všechno je již pozastaveno v nádobě večera. Oko boží, bdící nad naší horečkou, pláští boží, rozestřený nad lidským hemžením.

Ticho žen, které se staly tělem, v němž zraje plod. Ticho žen pod bohatstvím jejich těžkých ňader. Ticho žen, ty ticho všech marností dne i života, v němž jsou dny svázány. Ticho žen, ty svatyně a trvání. Ticho, v němž se odehrává jediný běh k zítřku, který někam vede. Žena poslouchá, jak dítě v břiše kope. Ticho, ty pokladnice, do níž jsem uzamkl všechnu svou čest i krev.

Ticho člověka, který se opřel lokty a přemýšlí a od té chvíle pouze přijímá, aniž vydává, a vydobývá jádro z myšlenek. Ticho, které mu dovoluje poznat a které mu dovoluje nevědět, neboť je někdy dobré, když člověk neví. Ticho, které je odmítnutím červů, parazitů a plevele. Ticho, které tě chrání, když rozvíješ myšlenky.

Ticho myšlenek samotných. Odpočinek včel, neboť med je hotov a bude již jen uloženým pokladem. A bude zrát. Ticho myšlenek, které si chystají křídla, neboť je špatné, když tvé srdce či duch nedozrají klidu.

Ticho srdce, ticho smyslů. Ticho vnitřních slov, když bylo vše řečeno, vše uděláno. Neboť je dobré, když nalézáš Boha, Boha, který je tichem věčnosti.

Ticho boží, podobné spánku pastýře, tomu nejsladšímu ze všech spánků, přestože jehňátka ovcí jsou zdánlivě ohrožena, neboť kdo potom pod hvězdnou oblohou jedno od druhého rozezná, když není pastýře a není stáda a všechno je jen spánek, hebký spánek?

Ach, pane, kéž jednoho dne, až uplyne veškerý čas a ty budeš svázet to, co jsi stvořil, kéž tomu žvatlavému lidskému rodu otevřeš svou velikou bránu, a kéž ho srovnáš do své věčné stáje, a kéž nás vyléčíš z otázek tím, že jim odebereš smysl!

Bylo mi totiž dopřáno pochopit, že veškerý pokrok člověka spočívá v postupném odhalování, že jeho otázky nemají smysl. Vyptával jsem se učenců, pane, a oni sice našli pár odpovědí na otázky kladené loni, ale usmívali se sami sobě, neboť pravda jim vyvstala v podobě otázky, jež byla zahlazena.

Dobře vím, pane, že moudrost nespočívá v odpovědi, nýbrž v napravení vrtkavosti jazyka, a moudří jsou pro mne dva milenci, sedící bok po boku s nohama spuštěnými

Glosa zimní

Hustě v bezvětrí se chumelí.
Černý sad má z alabastru krov.
Kdyby všecky vločky úpely,
co by úzkostných to bylo slov,
písní kajících a modliteb...
Pod rukama soustředěných tich
země v bělostný se mění chléb.
Zraje na vinici pokorných
křišťálový hrozen askeze;
požehnanou němotu svých úst,
jatých na bolestí řetěze,
v perlu úchvatu zří růst.

Bohuslav Reynek

z nízké zídky před sadem pomerančovníků a dobře vědoucí, že se jim na otázky včera kladené nedostalo jediné odpovědi. Víím, co je láska. Láska znamená, že už se nekladou žádné otázky.

A tak postupně, od jednoho překonaného rozporu k druhému, putuji k tichu otázek a tím k blaženosti.

Ach, mlukovně! Do jaké propasti zavedli lidi. Blázen, kdo čeká od Boha odpověď. Jestliže tě Bůh přijme, jestliže tě uzdraví, pak jediné tak, že smaže svou rukou tvé otázky, jako by odstranil horečku. Tak tomu jest.

Až budeš jednoho dne, Pane, svázet do stodoly, co jsi stvořil, otevři nám svá vrata dokořán, ať smíme vstoupit tam, kde už se nebude odpovídat, neboť žádné odpovědi nebude, kde bude už jen blaženost, ten klenbový svorník všech otázek, ta tvář, jež skýtá uspokojení.

A ten, kdo kdysi usedal se spuštěnými nohama po boku své milé, když byla ještě štanou gazelou, lehounce oddychující na jeho srdci, objeví rozlohu sladké vody, širší než mořská hladina, kterou už tehdy dávno vytušil ze zpěvu studánek.

Ticho, ty lodní přístave. Ticho boží, přístave všech lodí.

Antoine de Saint-Exupéry

DOPISY ČTENÁŘŮ

Vážený pane Dolino, neznáme se osobně, Vy jste vyjádřil svůj názor, já považuji za slušné Vám odpovědět. Jde o Vaši reakci na mé povídání v Okénku do letohradské farnosti.

Na rozdíl od pana faráře Vacka bych nevzala zpět žádné svoje slovo. Proč?

Narodila jsem se v Kyšperku (dnešním Letohradě) v r. 1933. Tvrdím, že v mé duši a možná i v mém charakteru zůstala otištěná atmosféra malého města z dob prvorepublikových, mám vlastní dětské válečné vzpomínky a v plné síle vzpomínky na utváření vlastního názoru v poválečných letech, zvláště v letech padesátých.

Moje matka i můj otec pracovali jako úředníci pro židovské podnikatele. Považovala jsem je, podle toho, jak se ke mně chovali, za rodinné přátele. Moji rodiče, stejně jako ti židovští obchodníci, byli činnými údy všech spolků, tak charakteristických pro prvorepublikovou občanskou společnost. Tyto spolky utvářely vědomí sounáležitosti prostředím pro sport (fotbal, Sokol, Orel, Českoslovenští turisté, tenisový klub...) pro kulturu (spolek dechové hudby, divadelní ochotníci Kolár, pěvecký sbor, sdružení pro městské museum, chrámový sbor), pro pěkný vzhled města (Okrašlovací spolek), pro bezpečí (dobrovolný hasičský sbor) atd. Stejně tváře dospělých a stejně svátečně oblečené caparty byste našel na fotbalovém zápase jako v božítelovém průvodu. To, co odváděla prvorepubliková škola, by se mělo psát velkými písmeny. Tvrdím, že 90% obyvatel města se společně a vědomě podílelo na budování toho, čemu říkali „náš stát“ - Československo. A to dělali bez pokynů shora, ani nikomu činnost nevykazovali, ani ji nikdo nekorigoval.

Sedmiletý válečný tlak - v našem kraji na samém počátku více než rok ještě živený obavou, kam toto území bude patřit, zůstat, utéct, vystěhovat se, ale kam? - znásobil pocity strachu, opatrnosti, nedůvěry, ale pořád tu byla naděje, že tohle jednou musí skončit. A s nadějí dokáže člověk překonat mnohé.

Krátké dvouleté jásání zmrazilo události 48. roku a vše, co po nich následovalo. Jestliže byli v hitlerovském Německu a v satelitech pro přísluhovače vládců tou pronásledovanou kastou donedávna Židé, a k názoru, že oni jsou původci všeho zlého se přiklonili nejen ti velmi inteligentní, ale i ti velmi nevděční (a to je to moje naočkování), v osvobozeném Československu najednou vystávaly nově definované kasty škůdců:

1) bílé límečky (co úředník, učí-

tel, notář, lékař, přednosta stanice....práce rukou, ta se cení!)

- 2) živnostník - tyje z práce lidí, kteří pro něj pracují. Pryč s ním.
- 3) obchodník - šmelí pro sebe, pro veřejnost zatajuje zboží, tak vystavíme jeho sklad a poštveme proti němu
- 4) inteligence - někoho asi budeme potřebovat, ale bacha na každého z nich, ať vyjádří svůj postoj
- 5) zemědělci - kulaci, vyvlastnit, vystěhovat, združstevnit

V padesátých letech si nebyl svou existencí jist žádný příštipkář, ani jeho děti, nesmírně záleželo na tom, jak agilní jsou v jeho okolí hlasatelé nových idejí.

To, že na někoho ukážete prstem a zpochybните jeho místo na slunci, to je to, čemu já říkám vyvolávání nenávisti. A ta se zase děje a ve velkém.

Zmiňujete se o Zátopkovi, Heyrovském... Můžete přidat Čáslavskou, hokejisty, Seiferta, Trnku, Wericha, Petra Ebena, Jána Roháče, Václavy Tallicha a Neumanna a třeba celou filharmonii.

I ta komunistická vláda pochopila, že bez idolů, bez reprezentativních osobností se neobejde ani doma, ani ve světě. Ona si prostě úsilí těchto jedinců (a to úsilí bylo ve většině případů na vedoucí úloze strany vyvzdorované) přivlastnila a pýšila se jím, jako by to byla její zásluha. Nebyla.

Můj manžel pracoval v Akademii věd. Vím o potížích, které měli. Můj strýc pracoval v nakladatelství Artia. Vím o potížích, které absolvoval. Moje teta a její přítelkyně pracovaly jako překladatelky krásné literatury. Vím o tom, kdo mohl nebo nesměl zveřejnit své autorské jméno. Moje sestra i já jsme oklikou dosáhly vysokoškolského vzdělání. Přímoto možné nebylo, protože rodiče byli úředníci - ty zbytečné bílé límečky a členové těch pronásledovaných spolků (Kolár, Sokol, turisté,...). Přála bych vám číst „milostné dopisy“, které rodiče od akčního výboru dostávali. Manžel mé sestry pracoval v Čs. televizi. Vím, jak se natáčelo zpravodajství. Učila jsem v pohraničí. I zavedení elektřiny bylo donucovacím prostředkem. Ustavte družstvo - (Šedivec),

dejte pozemky státnímu statku (Dolní Bořkovice) bude elektrikari. Velmi inteligentní a schopné děti se nemohly přihlásit na střední školu, protože byly z dřívě „živnostnických“ rodin (pokrývač, holič...). Další z mých žáků nemohli na vysokou školu, protože byli z katolických rodin.

A to vynechávám oblast nemožnosti bydlet, soustavného nedostatku čehokoliv a monstrózních justičních vražd.

Po r. 1973 docházelo znovu, tak jako v šedesátých letech, sice k uvolňování, ovšem pod bdělou kontrolou. To co se mohlo změnit, musela posvětit vedoucí strana.

Když slyším nářky ze zklamání nad posledním vývojem, že se platy našich lidí nerovnájí těm na západ od nás, když vidím nataženou dlaň s tím dej státě, zaříd' státě, strašně se dívám ztrátě paměti. Kde bychom mohli být, kdyby tolik schopných lidí v několika vlnách neopustilo do padesátých do sedmdesátých let tuto zem. Kde bychom mohli být, kdyby všichni ti schopní, co tu zůstali, mohli svobodně, bez dirigování vymýšlet a tvořit. A kde bychom mohli být, kdyby naše pýcha a nedůvěřivé pohrdání neodradilo řadu těch, kteří se po roce 1989 vraceli s touhou pomoci.

Možná ochranné mechanismy paměti, jistě léta života v přetvářce, obavách a nejistotě vykonaly své. A dosud jsme se toho nezabývali. My, staří, kteří bychom mohli vlastním příběhem usměřňovat, poukazovat, varovat, jsme právě pro tu etapu přetvářky nedůvěryhodní.

V každé éře se rodí geniové. A v každé éře záleží především na jejich výdrž a statečnosti. Stejně tak se v každé éře rodí vrstva lidí málo schopných vlastního kritického myšlení. Ty lze šikovnou manipulací ovlivnit k čemukoli. To je ten dav, který ochotně křičí ukřižovat.

I já, pane Dolino, prožívala v minulosti léta štěstí. Dobu, kdy jsem s ochotníky mohla hrát divadlo, kdy se mi podařilo dostudovat, když jsme konečně, jako rodina s prvním dítětem získali byt, štěstí z narozených dětí, to, že celá rodina i s prarodiči a širokým příbuzenstvem držela pohromadě, ač se třeba s některými jedinci názorově rozcházel; v mé paměti

defilují hory v Čechách a na Slovensku a na nich my, rodiče a naše děti se svými modrými ranečky, to že jsme si všichni po celý život zůstali blízcí a vzájemně si pomáhali... A prožívám je i teď. Ale nemohu a nesmím zapomenout na to, co oslabuje pozornost, posléze zbaví svobody a donutí žít opět v přetvářce, neřku-li hůře.

Asi jsem Váš názor nevyvrátila. Šlo mi spíše o to, abych vlastní slova podpořila vlastní zkušeností. *Zdraví EN*

Jedu pražskou tramvají, kolem plno inteligentních pubertáků, asi z nějakého gymnázia. Jeden z nich, podle řečí velice inteligentní kluk, tu pusou fakt nezavře.

„Já nesnáším matikáře. Je to vidlák. Ještě včera přehazoval na statku hnůj, a dnes učí u nás ve škole. Jo, a úplně nejhorší jsou Moraváci. Ti zaplavili Prahu, a přitom všichni Moraváci jsou vidláci!“ Ostatní příkyvuji, i ten Vietnamec. Já raději ani nedutám, a když žádám o uvolnění cesty ke dveřím, dávám si záležet, aby nebylo poznat, že jsem od Ostravy. Jedna stará paní z Hradce Králové, moje známá, také razí teorii, že nejhorší jsou Moraváci, že totiž mají křivé huby a že za všechno mohou oni. Já se snad z toho u ní nějak vymykám, no ale nevím. Ona je jinak celkem hodná paní, i když po mamince Česka a po tátovi Němka.

Doma, na Ostravsku, se pak stydím za značku s velkým „A“ na autě, co si půjčuji od pražské kamarádky. „Já přece nejsem Pražák,“ chce se mi volat na ostatní řidiče, co mají na značkách „T“, „já jsem přece váš!“ Je to marné. Víím, že tu Pražáky nesnášejí. Ono se tu totiž na ně musí dělat.

Často je to pravda, jako v případě mého synovce. Rozvází po Opavsku pivo pro jednu pražskou firmu. Opravdu zblízka vidím, jak vypadá otročina a divoký kapitalismus. „To, co si dovolí k nám, by si v Praze k lidem dovolit nemohli,“ říká Jožka. Jo, a když na nás tehdy chodily exekuce, všechny ty exekuční firmy měly sídlo v Praze.

Čechové jsou tu Čecháčkové a česká čeština se všemi těmi „hele“ a „koukej“ odpornou řečí. Ale nejhorší jsou fakt ti Pražáci. Jo, a Pražáci vždy prohrají venkovu volbu, zatímco venkov je prohraje Pražákům.

Ježíš ve svém těle smířil žida s pohanem a to nešlo jen o otázku náboženskou, ale především kulturní a etnickou. Církev je tedy jedinečnou šancí! Je laboratoř, kde se Moravané, Slezané, Češi, a dokonce i Pražané mohou učit si navzájem porozumět. Jen se my křesťané musíme opravdu učit rozumět Ježíšovi a jeho evangelium. *Perspektivy 3/2018*

NACISTICKÉ VYHLAZOVACÍ TÁBORY

Každý rok 27. ledna svět vzpomíná na osvobození vyhlazovacího tábora Auschwitz (Osvětim). Měli bychom si však stále připomínat, že to nebyl pouhý zajatecký tábor, ale že nacisté vybudovali továrny na vraždění.

O hrůzách a zvěrstvech, které se děly v koncentračních táborech Treblinka, Auschwitz-Birkenau a Chelmno, vypovídali očití svědkové v dokumentu ŠOA, který uváděla Česká televize asi před deseti lety.

To, co se stalo se Židy za Hitlera, nemá v dějinách lidstva obdoby. Něco takového neudělali Židům ani egyptští faraonové, ani Babiloňané. Dokonce ani pogromy proti Židům

NĚKTERÝ LIDI ZPÍVAJ

Ve stanici zastavilo přeplněné metro. Uvnitř jednoho vagonu seděla pětiletá holčička s babičkou. Když se souprava dala do pohybu, holčička začala zpívat: „Chtěl bych být víc než přítel tvůj, dej si říct a chvíli stůj, kamarád mi schází čím dál víc, víc než táta, dá se říct...“

Zpívala velmi hezky, pronikavě, ale ne hlasitě, čistě, jako pěnkava.

Babičce se to ale nelíbilo, a tak holčičku okřikla: „Ticho bud!“

„Proč?“ zeptala se holčička.

„Protože tady nikdo nezpívá,“ odvětila babička rozzlobeně.

A opravdu: lidé okolo měli svěšené hlavy a dívali se do telefonů nebo nepřítomně do oken uhánějícího vagonu, jako kdyby tam byla kdovíjak zajímavá krajina. Jen dva lidé z dále pohlédli lhostejně do míst, kde holčička seděla.

„To nevdá, tak budu zpívat sama!“ odvětila

v průběhu tisíciletí neohrožily tento národ totálním vyhlazením tak, jako se to stalo za Hitlera.

Bylo oficiálně publikováno, že Hitler a nacisté nemají Židy v oblibě, ale o vyhlazování se nevědělo. Mluvilo se o přesídlování Židů do Polska s tím, že tam budou pracovat v továrnách.

Byly vypravovány zvláštní vlaky - tzv. vlaky pro přesídlenec. Náklady na cestu byly hrazeny ze zabaveného majetku Židů.

Lidé nevěděli, že tak zvané „konečné řešení“ židovské otázky znamená smrt.

Nejdříve se o tom, co se děje, dozvídali polští Židé od Poláků, žijících poblíž koncentračních táborů. Ovšem nebylo jim to nic platné. Například z původních 400 000 Židů z varšavského gheta bylo v roce 1942 již 300 000 osob deportováno na smrt.

Samozřejmě, dokud nebyl koncentrační tábor hotový, musely ho první skupiny deportovaných postavit s celým zařízením, včetně spalovacích pecí. Zpočátku nacisté vraždili Židy výfukovým plynem v autech. Například v koncentračním táboře Chelmno přivedli Židy do budovy, kde se museli svléknout. Příslušníci SS je pak nahé hnali bitím do velkého nákladního auta, kde byl vnitřek uzavřeného vozu napojen na výfuk.auta jezdila do lesa. Cestou se lidé udusili a jejich mrtvoly spálilo pracovní komando vězňů v jámách. V Chelmnu bylo zlikvidováno celkem 400 000 lidí. Z toho za půl roku na přelomu roku 1941/42 bylo ve 3 vozech zplynováno 97 000 lidí!

Koncentrační tábor Treblinka: Transporty přijížděly na nádraží Markinia, kde čekalo třeba 5-6 vlaků. Vlaky mívaly 30-50 nákladních vagonů s vězni. Každý vlak pak jel jednotlivě na nádraží malé vesnice Treblinky, vzdálené asi 10 km. Odpojili 10-15

dívěnka a spustila jako čistý horský potok: „Chtěl bych být víc než přítel tvůj...“ Její hlásek se nesl plným vagonem jako by tam vždycky patřil.

„Tak buď ticho přece, ti říkám!“ řekla zase babička, ale děvčátko pokračovalo dál zcela zaujato svou písní: „dej si říct a chvíli stůj, kamarád mi schází...“

„Tak zmlkni už konečně!“ křikla babička a děvčátko opravdu zmlklo. Ticho bylo až na Můstek, kde obě vystoupily a vydaly se na jezdící schody. Pás lidských soch nahoru, pás lidských soch dolů. Holčička zaklonila hlavu a prohlížela si barevné plakáty na zdi, když tu se z vedlejšího pásu ozvalo: „My tři králové jdeme k vám, štěstí, zdraví, neseme vám, štěstí, zdraví, dlouhá léta, my jsme k vám přišli zdaleka!“ Holčička se velmi pozorně a dlouho dívala na skupinu študáků, kteří zpívali. Usmála se. A pak řekla ženě, která jí držela za ruku:

„Tak vidíš, babi, některý lidi zpívají!“ /M

vozu a zajeli s nimi do lágru Treblinka. Zbytek vagonů s lidmi čekal, až na ně přijde řada.

V lágru esesmani otevřeli vozy a vězně hnali do přístřešku, aby se svlékli k očištění.

Rozdělili zvlášť muže a zvlášť ženy s dětmi. Nahé vězně hnali do plynové komory. Kvůli obavě ze vzpoury vedli strážní nejprve muže, pak ženy a děti. Lidé zpočátku věřili, že budou odšívěni a teprve v plynové komoře pochopili, o co se jedná. Mrtvé potom pracovní komando spalovalo v peci.

Od příjezdu to celé i s úklidem trvalo asi 3 hodiny. Mezitím jel prázdný vlak zpět na nádraží, aby přivezl další vagony.

Treblinka byl menší tábor a zpočátku byl špatně organizovaný. Opakovaně se stalo, že přijely v zimě vlaky, ve kterých cestou z 5 tisíc vězňů zemřely 2-3 tisíce. Pak se v tábore hromadily 1,5 metrové kupy mrtvol a provoz musel být pozastaven, než se vše dalo do pořádku.

K dokonalosti byl doveden koncentrační tábor Auschwitz-Birkenau. Tam byla postupně vybudována 4 krematoria. V 1. krematoriu byla velká šatna (asi 280 metrů čtverečních) a velká plynová komora, ve které bylo možno usmrtit až 3 tisíce lidí najednou!

Další krematoria měla plynové komory s kapacitou 1 800 až 2 000 lidí.

Příslušníci SS sypali do plynové komory granule „cyklonu B“ otvory ve stropě. 5-6 plechovek granulí stačilo na zavraždění 2.000 lidí za dobu 10-15 minut. Mrtvé pak vyváželi ke spalovacím pecím. Jenom v Auschwitz-Birkenau bylo do konce roku 1943 zavražděno 175 000 lidí!

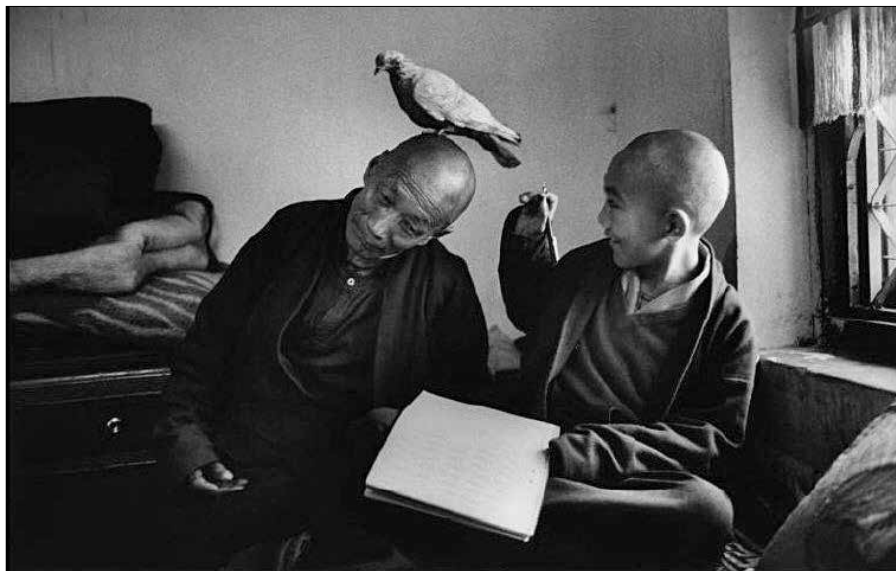
Někteří vězňové zemřeli už ve vlacích. Staří lidé, kteří nebyli schopni vystoupit, naložilo pracovní komando vězňů do přípravných nákladních aut s červeným křížem. Vězni byli odvezeni ke krematoriu, zastřeleni a jejich těla spálena.

dokončení na str. 12

Aby ostatní vězňové nepropadli panice a byli co nejdříve zlikvidováni, příslušníci SS jim lhali, že jdou do sprch. V šatnách byly na stěnách háky s čísly a pod nimi lavice, aby se lidé mohli odstrojit. Letáky a plakáty v různých jazycích je vybízely k čistě: „Čistota půl zdraví. Veš, tvůj nepřítel. ...“ Plynová komora vypadala jako sprcha, ale nikdy tam voda netekla ...

Do lágru byly deportováni židé z celé Evropy. Jeli řadu dní, kdo by se netěšil na sprchu. V drtivě většině transportů lidé nevěděli, co je čeká. Až když byly dveře do „sprch“ hermeticky zavřeny, padla na ně hrůza ...

.....
Jana Liebichová,
 podle dokumentu „Soa“ České televize

MINULOST A SOUČASNOST

Pražský arcibiskup Josef kardinál Beran, exulant z vůle bolševiků, zemřel v Římě a byl poctěn papežem Pavlem VI., který nařídil pohřbit jeho tělo do hrobky papežů. To se nikdy nikomu nestalo. Nyní bude jeho tělo převezeno do Prahy. Nedávno se totiž zjistilo, že si ve své poslední vůli před desítkami let přál být pohřben ve svatovítské katedrále nebo do hrobu rodičů v Plzni.

On ovšem tehdy netušil, co se všechno stane a jakého významání se mu dostane po jeho smrti. Že bude mít tak významné místo odpočinku mezi papeži. Že se denně množství návštěvníků papežské krypty bude ptát, kdo to byl, že tu odpočívá nejsa papežem. A tu se doví něco o české zemi, o její církvi za totalitní pronásledované. Doví se o statečném člověku Josefu Beranovi, trápeném nacisty i bolševiky. Nyní po nákladném slavnostním znovupohřbení v Praze zmizí v kryptě svatovítské jeho památka navždy...

Jan Rybář

Poznámka

Také mi nejde na rozum to stěhování ostatků pana kardinála Berana. Prý jeho srdce vyjmou a zůstane v Římě, kosti převezou do Prahy. Co je to za nekulturu přebírat se v kardinálových ostatcích? Řím konečně obchod s ostatky svatých zakázal. Když jsem poprvé viděl vozit lebku sv. Václava - mého patrona, byl jsem znechucen. Hlavu naší maminky do mraveniště dávat nebudeme!

Hospodin zná dobře naše pohanské myšlení a naše manipulační náboženské sklony. Zariřil, že nikdo nezná hrob Velikého učitele Mojžíše, hned by z toho bylo poutní místo. A vydal moudrý pokyn: „dotyk s mrtvým tělem rituálně znečišťují každého, kdo se jich dotkne.“ (Přesto, že pohřbit zesnulého - včetně těl nepřátel - je jedním z nezištných skutků milosrdenství.)

Je důležitější se od světců a osobností něco naučit, než chodit na jejich hrob. Jejich příklad a přímluvná modlitba nejsou vázány na určité místo. Bůh je s námi všude tam, kde jsme my. /v

Lidské živobytí vyžaduje aktivní účast samotného člověka. Kromě období, kdy Izraelité putovali pouští, a některých dalších případů zázračných zásahů, žádná mana z nebe nepadá. Aktivní účast člověka na tvorbě jeho vlastního bohatství je znakem duchovní velikosti. V tomto ohledu jsme takřka napodobiteli Boha. *Rabejnu Bachja*

Jednou šel Choni po cestě a viděl muže sázejícího rohovník. Zeptal se ho: „Jak dlouho potrvá, než rohovník ponese první plody?“ Muž odpověděl: „Sedmdesát let.“ Choni se ho zeptal: „Víš jistě, že budeš živ dalších sedmdesát let?“ Muž odpověděl: „Když jsem se narodil, byly kolem vzrostlé rohovníky. Tak jako je moji předkové zasadili pro mě, sázím je teď já pro své děti.“ *Babylónský talmud*

Když Hospodin Bůh stvořil prvního člověka, provedl jej rajskou zahradou, ukázal mu veškeré stromy a pravil: „Pohleď na mé dílo, na jeho nádheru a velkolepost. Vše, co jsem stvořil, stvořil jsem pro tebe. Proto se střež, abys nezničil tento můj svět, neboť zničíš-li jej, nebude nikoho, kdo by napravil, co jsi zničil.“ *Midraš, Kohelet Raba*

Kdo je hrdina? Ten, kdo z nepřítele učiní přítele. *Avot De-rabi Natan*

Ke slovu: „Budeš se radovat ze všeho dobrého, co dal Hospodin, Bůh tvůj, tobě a tvému domu“ (Dt 26:11), řekl Mudrc Rav (3. století): „V budoucím světě budeme souzeni pro každé oprávněné potěšení, které jsme si odepřeli v tomto životě.“

K přípravě na bohoslužby o nedělích a svátcích

Upozornění: Místo „postní doba“ používáme označení „čtyřicetidenní“, podle římského misálu. Někdo musí začít. Můžeme být o krok napřed, ale ne pozadu.

neděle 4.2. 5. v mezidobí
 7.15 h. Letohrad Job 7,1-7 Ž 138
 8.45 h. Mistrovice 1 Kor 9,16-23
 10.15 h. Orlice Mk 1,29-39

sobota 10.2. 18 h. Mistrovice
neděle 11.2. 6. v mezidobí
 7.15 h. Letohrad Lv 13,1-2. 45-46
 8.45 h. Lukavice Ž 32 1 Kor 10,31-11,1
 10.15 h. Orlice Mk 1,40-45

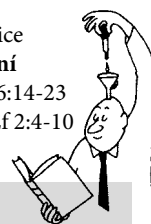
Popeleční středa 14.2. 18.00 Kunčice

sobota 17.2. 18 h. Lukavice
neděle 18.2. 1. čtyřicetidenní
 7.15 h. Letohrad Gn 9,8-15 Ž 25
 8.45 h. Mistrovice 1 Petr 3,18-22
 10.15 h. Orlice Mk 1,12-15

sobota 24.2. 18 h. Mistrovice
neděle 25.2. 2. čtyřicetidenní
diecézní sbírka Svatopetrský halář
 7.15 h. Letohrad Gn 22,1-2.9a-18
 8.45 h. Lukavice Ž 116 Ř 8,31b-34
 10.15 h. Orlice Mk 9,2-10

sobota 3.3. 18 h. Lukavice
neděle 4.3. 3. čtyřicetidenní
 7.15 h. Letohrad Ex 20,1-17 Ž 19
 8.45 h. Mistrovice 1 Kor 1,22-25
 10.15 h. Orlice J 2,13-25

sobota 10.3. 18 h. Mistrovice
neděle 11.3. 4. čtyřicetidenní
 7.15 h. Letohrad 2 Kron 36:14-23
 8.45 h. Lukavice Ž 137 Ef 2:4-10
 10.15 h. Orlice J 3,14-21

Okénko do farnosti - Vydavatel Farnost sv. Václava v Letohradě

Adresa redakce: Václavské náměstí 57, 561 51 Letohrad, tel. 465 620 357 • Redakce: Václav Vacek, Iva Marková, jazyková úprava Jana Kalousková • digitální podobu naleznete na www.letohrad.farnost.cz • uzávěrka je 20. každého měsíce
 Rejstříkové č. MK ČR E 12797 • Sazba: JPG, Tisk: Grantis s.r.o. tel. 465 525 741